

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87/1-T

Datum: 22. januar 2010.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM II

U sastavu: sudija Kevin Parker, predsedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Melville Baird

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 22. januara 2010.

TUŽILAC

protiv

VLASTIMIRA ĐORĐEVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVIMA VLASTIMIRA ĐORĐEVIĆA ZA PRIHVATANJE
DOKAZA NA OSNOVU PRAVILA 92ter MKSJ**

Tužilaštvo:

g. Chester Stamp
gđa Daniela Kravetz

Branioci optuženog:

g. Dragoljub Đorđević
g. Veljko Đurđić

1. Kontekst

1. Pretresno veće II (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog krivičnog suda Ujedinjenih nacija za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rešava po "Zahtevu Vlastimira Đorđevića za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92ter MKSJ", podnesenog javno sa poverljivim Dodatkom A (dalje u tekstu: Zahtev) 4. januara 2010., kojim branilac Vlastimira Đorđevića (dalje u tekstu: odbrana) traži da se u dokazni spis na osnovu pravila 92ter Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) prihvate izjave i transkripti prethodnih iskaza 22 svedoka koji se navode u poverljivom Dodatku A Zahteva. Dana 18. januara 2010. tužilaštvo je podnelo "Odgovor tužioca na Zahtev odbrane za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92ter MKSJ" (dalje u tekstu: Odgovor), suprotstavljajući se delimično pomenutom Zahtevu.

2. Argumentacija

2. Odbrana tvrdi da su predloženi transkripti i izjave relevantni i da imaju dokaznu vrednost.¹ Ona tvrdi da će svedoci biti pozvani da potvrde svoje prethodne pismene iskaze i da će biti na raspolaganju za unakrsno ispitivanje i ispitivanje od strane Veća. Ona predviđa kratko usmeno ispitivanje svakog svedoka na sudu "slično načinu koji je tužilaštvo primenjivalo pri svom izvođenju dokaza" kako bi se nadopunilo i rasvetlilo svako preostalo pitanje. Ona tvrdi da će prihvatanje predloženih dokaza na način kako to

¹ Zahtev, par 5.

propisuje pravilo 92ter "znatno ubrzati postupak eliminišući nepotrebna ponavljanja".² Odbrana tvrdi da bi isto tako mogla da zatraži prihvatanje svih predmetnih dokaznih predmeta koji čine integralni deo transkripta kada se transkript bude koristio kao prethodno data izjava. Odbrana navodi da će zatražiti podnošenje tih dokaznih predmeta tokom davanja iskaza svedoka predloženih na osnovu pravila 92ter.³

3. Tužilaštvo se protivi delimičnom prihvatanju u dokazni spis izjave svedoka Slobodana Petkovića na osnovu pravila 92ter. Tužilaštvo tvrdi da paragraf 9 i deo paragrafa 20 predložene izjave sadrže podatke koji nisu relevantni za Optužnicu, i da paragrafi 11-14, od 16 do 19, i 22 predstavljaju iskaz veštaka.⁴ Prema tome, tužilaštvo traži da se gorenavedeni paragrafi rediguju.⁵

4. Tužilaštvo nadalje tvrdi da izjava svedoka Vlatka Vukovića sadrži detaljne reference na dva zaštićena svedoka i traži da odbrana podnese redigovanu verziju za javno obelodanjivanje i zapečaćenu neredigovanu verziju.⁶ U slučaju da transkript naveden u Dodatku A Zahteva sadrži delove delimično zatvorene ili zatvorene sednice, on će se podneti pod pečatom i/ili nadopunjen redigovanom verzijom za javno obelodanjivanje.

3. Pravo

5. Prihvatljivost iskaza, bilo u usmenoj ili pismenoj formi, obuhvaćena je pravilom 89(C) Pravilnika koje nalaže da Veće može prihvatiti relevantan iskaz za koji ono smatra da ima dokaznu vrednost. Na osnovu pravila 89(D) iskaz neće biti prihvaćen ako potreba da se osigura pravično suđenje uveliko nadmašuje njegovu dokaznu vrednost. Prema

² Zahtev, par. 6.

³ Zahtev, par. 7.

⁴ Odgovor, par. 2.

⁵ Odgovor, par. 7.

⁶ Odgovor, par. 5-6.

pravilu 89(F) iskaz može da bude primljen u pismenom obliku samo ako to dopušta interes pravde.

6. Pravilo 92ter nalaže:

(A) Pretresno veće može prihvatiti, delimično ili u celosti, svedočenje u obliku pismene izjave ili transkripta svedočenja tog svedoka datog u postupku pred Međunarodnim sudom, pod sledećim uslovima:

- (i) da je svedok prisutan u sudnici;
- (ii) da je svedok na raspolaganju za unakrsno ispitivanje i eventualno ispitivanje od strane sudija; i
- (iii) da svedok potvrdi da pismena izjava ili transkripta tačno odražava ono šta je on rekao u izjavi i šta bi izjavio u slučaju ispitivanja.

(B) Svedočenje prihvaćeno u skladu s paragrafom (A) može da uključuje dokaze kojima se dokazuju dela i ponašanje optuženog za koje se on tereti u optužnici.

7. Sudska praksa Međunarodnog suda dopušta da se dokazni predmeti koji idu uz pismene izjave ili transkripte uvrste u dokazni spis na osnovu pravila 92ter, pod uslovom da čine "neodvojivi i nezamenjivi dio svedočenja" svjedoka.⁷ Kako bi se zadovoljio ovaj uslov, u svedokovom svedočenju mora se zapravo raspravljati o tom dokumentu, i

⁷ *Tužilac protiv Paška Ljubičića*, predmet br. IT-00-41-PT, Odluka po zahtjevu optužbe za uvrštavanje u spis transkripata na osnovu pravila 92bis Pravilnika, 23. januara 2004., str. 3; *Tužilac protiv Mladena Naletilića i Vinka Martinovića*, predmet br. IT-98-34-PT, Odluka po najavi tužioca o namjeri da se ponude transkripti u skladu s pravilom 92bis (D), 9. juli 2001., par. 8; *Tužilac protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-T, Odluka po povjerljivom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje ranijeg svjedočenja s dokaznim predmetima s tim u vezi i pismenim izjavama svjedoka na osnovu pravila 92ter, 9. juli 2008., (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Lukić i Lukić*), par. 15; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-T, Dalje u tekstu: Odluka po prihvatanju pismenih izjava, transkripata i relevantnih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92bis, 22. februar 2007., (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milošević*), par. 23.

dokument mora biti takav da bez njega pismena izjava ne bi bila shvatljiva ili bi imala manju dokaznu vrednost.⁸

8. Dokazi čije se uvrštavanje u dokazni spis traži na osnovi pravila 92ter, bilo da je reč o pismenoj izjavi ili transkriptu usmenog svedočenja, moraju isto tako da ispunjavaju opšte zahteve prihvatljivosti.⁹ To jest, predloženi iskaz mora biti relevantan i imati dokaznu vrednost, a dokazna vrednost ne sme biti uveliko nadmašena potrebom da se osigura pravično suđenje.¹⁰

4. Diskusija

9. Iskazi predloženi za uvrštavanje na osnovu pravila 92ter u Zahtevu sastoje se od izjava svjedoka i transkripata svedočenja koje su dali svedoci u predmetima *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih* i *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*.

10. Veće napominje da se predloženi iskazi Zorana Anđelkovića, Vukašina Andrića, Radeta Čučka, Đorđa Čurčina, Božidara Delića, Miloša Došana, Milutina Filipovića, Radomira Gojovića, Živadina Jovanovića, Branka Krge, Danice Marinković, Dušana Mladenovića, Vlade Nonkovića, Milorada Obradovića, Milana Radoičića, Spasoja Smiljanića, Momira Stojanovića, Zdravka Vintara, Milovana Vlajkovića i Vlatka Vukovića odnose na događaje koji su neposredno prethodili događajima koji se navode u Optužnici ili događajima koji su se dogodili u vreme događaja koji se navode u Optužnici i relevantni su za jedno ili više pitanja koja su od važnosti u sadašnjem predmetu. Svi ti svedoci dali su iskaze pod zakletvom u drugim postupcima pred Međunarodnim sudom. Veće se, prema tome, uverilo da su pismene izjave i transkripti koji se odnose na te svedoke dovoljno relevantni i da imaju dokaznu vrednost za uvrštavanje u dokazni spis.

⁸ Odluka u predmetu *Lukić i Lukić* par. 15; Odluka u predmetu protiv *Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, Odluka po zahtevu tužilaštva da se u spis uvrste pismeni dokazi svedoka Slobodana Lazarevića na osnovu pravila 92ter sa poverljivim dodatkom, 16. maj 2008., par. 19; *Tužilaštvo protiv Astrita Haraqjea i Bajrusha Morine*, predmet br. IT-04-84-R77.4, Odluka po zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta na osnovu pravila 92bis i/ili 92ter, 2. septembar 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Haraqija i Morina*), par. 12.

⁹ Odluka u predmetu *Lukić i Lukić*, par. 20; Odluka u predmetu *Haraqija i Morina*, par. 13.

¹⁰ Pravilo 89(C) i (D) Pravidnika.

11. Tužilaštvo se protivi prihvatanju delova pismene izjave Slobodana Petkovića. Ono tvrdi da se paragraf 9 i deo paragrafa 20 izjave svedoka odnose na događaje izvan opsega Optužnice. Ono isto tako tvrdi da paragrafi 11-14, od 16 do 19 i 22 o izjavi svedoka Slobodana Petkovića čine po prirodi iskaz veštaka, budući da pružaju specijalizovano znanje o tehničkoj prirodi koje daleko nadmašuje zapažanja Slobodana Petkovića za period na koji se odnosi Optužnica i pružaju vrlo specijalizovane podatke i konačno mišljenje.¹¹

12. Paragraf 9 izjave svedoka Slobodana Petkovića odnosi se na municiju koju je NATO koristio na područjima Savezne Republike Jugoslavije, ne uključujući Kosovo. Prvi deo paragrafa 20 izjave odnosi se na bombe koje je NATO koristio u Nišu.¹² Veće navodi da se optuženi tereti za zločine koji su navodno počinjeni na teritoriji Kosova od 1. januara 1999. pa sve do 20. juna 1999.¹³ Lokacije koje se navode u paragrafima 9 i u prvom delu paragrafa 20 izjave počinju rečima "dana 7. maja 1999" i završavaju rečima "15 ljudi je ubijeno, a 60 ranjeno", nalaze se izvan teritorije Kosova. Prema tome, Veće se slaže sa tužilaštvom da su dokazi sadržani koji se nalaze u paragrafu 9 i u prvom delu paragrafa 20, koji počinju rečima "dana 7. maja 1999" i završavaju rečima "15 ljudi je ubijeno i 60 ranjeno", iz pismene izjave Slobodana Petkovića, relevantni za Optužnicu.

13. Veće nadalje navodi da se paragrafi 11 i 12 izjave Slobodana Petkovića sastoje od, *inter alia*, opisa hemijskog sastava projektila sa osiromašenim uranijumom i načina na koji može da dođe do kontaminacije. U paragrafu 13 izjave Slobodan Petković izneo je različita mišljenja po pitanju rizika po zdravlje koji sa sobom povlači izlaganje osiromašenom uranijumu i priložio spisak bolesti i zdravstvenih tegoba sa tim u vezi. Paragraf 14 izjave sadrži podatke koji se tiču broja ispaljenih raketa i količine potrošenog raketnog goriva izraženog u litrima karbon-dioksida ispuštenog u vazduh prilikom vazдушnih udara NATO. Paragrafi 16 i 19 izjave odnose se na tipove hemikalija

¹¹ Odgovor, par. 4.

¹² Odgovor, par. 3.

¹³ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, IT-05-87/1-PT, Četvrta izmenjena optužnica, 9. juli 2008.

upotrebljivanih pri proizvodnji bombi, kao i na uticaj hemikalija koje one ispuštaju na okolinu. Paragraf 22 izjave tiče se hemijskog sastava kasetnih bombi, njihove radioaktivnosti i mehanizma za aktiviranje i njihovog učinka (penetrativni, fragmentacioni ili zapaljivi). Ovi podaci obuhvataju specijalizovana mišljenja naučne i medicinske prirode prikupljena iz sekundarnih izvora. Nije očigledno da predloženi svedok poseduje ekspertizu i kvalifikacije koji su potrebni kako bi se svedočilo o takvoj prirodi. Veće prihvata da dokazi u paragrafima 11-14, 16-19 i 22 izjave sadrže iskaz veštaka i na tom osnovu ne mogu da budu uvršteni.

14. Međutim, Veće je mišljenja da je preostali deo izjave Slobodana Petkovića očigledno relevantan za pitanja iz Optužnice i da ima dokaznu vrednost. Nadalje, njegova priroda je takva da pravilo 92ter čini primenljivim. Prema tome, Veće smatra da pismena izjava Slobodana Petkovića treba da bude uvrštena u spis na osnovu pravila 92ter, pod uslovom da se rediguju paragrafi 9, 11-14, kao i prvi deo paragrafa 20 koji počinje rečima "Dana 7. maja 1999" i završava rečima "15 ljudi je ubijeno, a 60 ranjeno", kao i paragraf 22. Iz sličnih razloga Veće će na osnovu pravila 92ter prihvatiti transkript iskaza Slobodana Petkovića u predmetu *Tužilac protiv Milutinovića*, međutim, iz razloga sličnih razlozima navedenim u paragrafima 12 i 13 ove Odluke Veće neće razmatrati one delove transkripta koji se tiču područja koja su ciljana izvan Kosova, kao deo iskaza uvrštenog u spis na osnovu te Odluke.¹⁴

15. Veće isto tako predlaže za uvrštavanje u spis na osnovu pravila 92ter transkript prethodnog iskaza Vukašina Jokanovića u postupku pred Međunarodnim sudom. Dok su neki delovi predloženog iskaza, koji se odnose na političke događaje na Kosovu 1989. i narednih godina, relevantni za navode o istorijatu u sadašnjoj Optužnici, Veće navodi da se njegovi značajni delovi odnose na događaje koji su decenijama prethodili događajima za koje se optuženi tereti u Optužnici i koji u najbolju ruku imaju upitnu relevantnost za predmet protiv Vlastimira Đorđevića. Imajući u vidu da su samo neki delovi predloženog iskaza ovog svedoka prihvatljivi, Veće smatra praktičnim da se ovaj svedok pozove da

¹⁴ Primeri obuhvataju: dok. ID D010-2503, predmet *Tužilac protiv Milutinovića*, predmet IT-05-87-T, transkript od 28. septembra 2007., T. 16609, redovi 12-19; T 16610, redovi 16-25, redovi 1-11; T 16619, redovi 13-25; T 16620, redovi 1 - 9; T 16629, redovi 16-22.

svedoči pred Većem *viva voce*, i da pritom svedoči samo o pitanjima koja su važna sa sadašnji predmet.

5. Dispozitiv

16. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 89 i 92ter Pravilnika, Veće

DELIMIČNO odobrava ovaj **ZAHTEV** tako što:

ODLUČUJE da uvrsti pismene izjave i transkripte prethodnih iskaza svedoka Zorana Anđelkovića, Vukašina Andrića, Radeta Čučka, Đorđa Čurčina, Božidara Delića, Miloša Došana, Milutina Filipovića, Radomira Gojovića, Živadina Jovanovića, Branka Krge, Danice Marinković, Dušana Mladenovića, Vladeta Nonkovića, Milorada Obradovića, Milana Radoičića, Spasoja Smiljanića, Momira Stojanovića, Zdravka Vintara, Milovana Vljakovića i Vlatka Vukovića, koji se navode na spisku u Dodatku A Zahteva, pod uslovom da su zadovoljene odredbe koje propisuje pravilo 92ter Pravilnika, uključujući i odredbu da svedoci budu na raspolaganju za unakrsno ispitivanje i ispitivanje od strane sudija;

ODLUČUJE da svedok Vukašin Jokanović bude saslušan uobičajenim putem, uključujući unakrsno ispitivanje;

ODLUČUJE da uvrsti u dokazni spis izjavu Slobodana Petkovića u onom opsegu identifikovanom u gorenavedenom paragrafu 14, pod uslovom da se zadovolje uslovi propisani pravilom 92ter Pravilnika, uključujući i to da svedok bude na raspolaganju radi unakrsnog ispitivanja i ispitivanja od strane sudija;

NALAŽE da izjavu svedoka Vlatka Vukovića podnese odbrana u redigovanoj verziji radi javnog obelodanjivanja, kao i zapečaćenu u neredigovanoj verziji, i da se u Dodatku

A Zahteva navedu transkripti sa zatvorenih ili delimično zatvorenih sednica, koji treba da budu podneseni zapečaćeni i nadopunjeni redigovanim verzijama za javno obelodanjivanje.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija merodavna.

Dana 22. januara 2009.
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Kevin Parker,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]